

УДК 338.439.053.3

Ткаченко Д. - ст. ЕП 3-2

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

УКРАЇНА І СВІТОВА ПРОДОВОЛЬЧА КРИЗА

Науковий керівник: к.е.н., доц. Лисенко В.В.

Швидке зростання вартості продуктів харчування, справжній вибух цін на пшеницю, рис, кукурудзу, олію, молоко в 2010 році, а разом з тим нестача продуктів харчування в країнах Азії, Африки, Латинської Америки породило "світову продовольчу кризу". Як відзначають експерти ООН, Світового банку та інших установ, це початок нового етапу розвитку світової економіки.

Ситуація, при якій частина населення світу не має надійного доступу до достатньої кількості безпечних і поживних продуктів, які відповідають їх потребам і вподобанням в області харчування для активного і здорового життя, сьогодні гостро виливається в продовольчу кризу, до якої призвів ряд обставин. Передусім, діють довгострокові природні тенденції: висушення або затоплення посівних площ обумовлених змінами клімату; виникнення нових хвороб тварин і рослин також знижує ефективність агросектору. Сильний вплив має подорожчання нафти, оскільки традиційне сільське господарство є енергоємним.

Ситуація в Україні в 2011 році стосовно наближення продовольчої кризи є не критичною. За підрахунками економістів ми забезпечені основними продукцією, наприклад пшениці й цукру у 2010 році зібрали вдвічі більше за потреби України, а картоплі – втричі більше, натомість держава має вирішити проблему із м'ясом. Навпаки, Україна може виграти внаслідок світової продовольчої кризи. Про це свідчить той факт, що Україна, як і раніше, залишається одним із найбільших експортерів сільськогосподарської продукції у світі. За підсумками 2009/2010 маркетингового року вона посідала третє місце у світі за обсягами експорту зерна з показником на рівні 20,5 млн. тонн; перше місце за обсягами експорту ячменю, вивезення якого становило 6 млн. тонн, що відповідає приблизно третині світового ринку цієї злакової культури; шосте місце за обсягами експорту кукурудзи (5,3 млн. тонн). Безумовно, фактичне припинення [експорту зернових](#) восени 2010-го позначилося на цих показниках. У світі, як і раніше, потребують дедалі більших обсягів продовольства, що дає нашій країні реальний шанс на динамічний економічний розвиток. Важливим позитивним фактом є те, що продовольча криза приваблює інвестиції в сільське господарство; все більш активно створюються компанії, які організують виробництво продовольства на території інших держав. Тобто Україна може захопити іноземних інвесторів і тим самим розвинути сільськогосподарське виробництво. З приводу цього восени 2010 року уряд України звернувся до Світового банку з пропозицією збільшити інвестиційний портфель для України, яка за належної підтримки, може покращити ситуацію в світ з приводу продовольчої кризи.

Отже сформована у світі ситуація відкриває можливості для країн, що володіють ресурсами сільськогосподарських земель. Україна має значні можливості у процесі виробництва сільськогосподарської продукції і вже в найближчі 5 років може суттєво збільшити експорт і посісти достойне місце у світовій політиці, зробити потужний стрибок у бік найбільш впливових і розвинутих країн світу. Також, ситуацію навколо аграрного сектору країни може покращити вирішення довготривалого питання навколо ринку земель сільськогосподарського призначення, що не дозволяє Україні повноцінно увійти в ринкові відносини і тим самим залучити іноземні інвестиції в цей сектор.